

Lansare studiu Salvați Copiii: Sărăcia educațională se transmite de la o generație la alta. Pentru societate, sărăcia este mai costisitoare decât educația

București, 15 noiembrie 2016: Peste jumătate dintre copiii din România (51%) se află în risc de sărăcie sau excluziune socială, fenomen care are consecințe grave pe termen lung, nu doar asupra copilului, ci asupra întregii societăți.

Organizația Salvați Copiii România a prezentat astăzi la Guvern raportul european asupra riscului de sărăcie și excluziune socială, în cadrul unui grup de lucru la care participă reprezentanți ai autorităților decidente, ai Băncii Mondiale și ai Comisiei Europene, precum și alți specialiști din mediul academic și neguvernamental.

Un copil vulnerabilizat din cauze care privesc statutul socio-economic are îngrădit accesul la educație de calitate, iar acest fapt se transformă în sărăcia educațională care tinde să se perpetueze de la o generație la alta. În total, peste 26 de milioane de copii din Europa (număr care ar putea constitui populația celui de-al șaptelea stat al Uniunii Europene) sunt expuși riscului de sărăcie sau excluziune socială, potrivit raportului Salvați Copiii, intitulat **„Eradicarea sărăciei educaționale și materiale în rândul copiilor din Europa”**.

Efectul complex și extrem de grav este acela că sărăcia educațională tinde să se transmită de la o generație la alta.

*„Ne aflăm în fața unui cerc vicios, pentru că lipsurile materiale provoacă sărăcia educațională, iar aceasta din urmă întreține și perpetuează lipsurile materiale. Decalajul se transmite de la părinți la copii și din această perspectivă vorbim despre un fenomen social costisitor care afectează întreaga societate.” - a explicat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.***

De aceea, Salvați Copiii solicită tuturor statelor membre ale UE, Islandei, Norvegiei și Elveției, printre alte măsuri, **să își îndeplinească angajamentele asumate prin Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.** Pe plan intern, acest lucru presupune **elaborarea unor planuri naționale pentru a combate sărăcia copiilor, excluziunea socială și lipsa de oportunități educaționale, cu stabilirea de ținte clare.** Statele trebuie să se asigure că sistemele naționale de învățământ au ca prioritate oferirea de șanse egale și că grupurile defavorizate nu sunt lăsate în urmă.

Totodată, o recomandare esențială este că **statele să aloce resursele financiare necesare pentru politicile adoptate** și să asigure învățământ de înaltă calitate și gratuit pentru toți copiii, precum și servicii de îngrijire și educație pentru copilăria timpurie.

Deși tendințele diferă de la o țară la alta,ⁱ nicio țară europeană nu este scutită de sărăcia copiilor. **Ponderea copiilor în risc de sărăcie sau excluziune socială atinge 35% sau chiar mai mult în Bulgaria, Ungaria, Grecia, Spania și Letonia și crește până la 51% în România.**

„Prin sărăcie înțeleg că nu avem bani suficienți și condițiile necesare pentru a avea măcar o viață decentă.”
(copil, România)

Cauzele sunt, de fapt, un întreg lanț causal, care trebuie asumat de autorități și întrerupt. Astfel, unul dintre factorii care determină dacă un copil trăiește sau nu în sărăcie este **statutul ocupațional al părinților**. Un loc de muncă sigur, cu un venit adecvat, și nu doar simpla participare pe piața muncii, este esențial pentru că părinții să le poată oferi copiilor lor un nivel de trai corespunzător.

Copiii care trăiesc în familii cu o intensitate foarte scăzută a muncii au un risc de sărăcie (adică trăiesc în familii cu un venit disponibil mai mic de 60% din media națională a veniturilor) și excluziune socială cu 54% mai ridicat decât cei din familiile cu o intensitate ridicată a muncii. Diferența este de 60% sau mai mare în 12 țări europene, depășind 80% în țări ca Slovenia și Slovacia.

Statutul ocupațional al părinților depinde, la rândul lui, de nivelul de educație al acestora. În toate țările europene (cu excepția Islandei), diferența în ceea ce privește ponderea copiilor în risc de sărăcie sau excluziune socială între cei cu părinți cu nivel scăzut de educație și cei cu părinți cu nivel mediu de educație este de 30 de puncte procentuale, depășind 40% în 25 de țări europene. În Slovacia, Ungaria, România și Cehia, decalajul este de aproximativ 80%.

„Nu este vorba, în niciun caz, despre faptul că părinților cu un nivel scăzut de educație le pasă mai puțin de copiii lor. Cauzele sunt cât se poate de obiective și de aceea este nevoie de efortul conjugat al autorităților: educația precară duce la locuri de muncă slab remunerate pentru părinți, ceea ce face ca acei copiii să crească în medii defavorizate, fapt care va perpetua marginalizarea.” - a precizat **Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.**

Criză economică și financiară din ultimii ani a agravat decalajele. Inegalitatea este principala cauză a sărăciei și excluziunii sociale a copiilor. **În prezent, 10% dintre gospodăriile din Europa câștigă 31% din veniturile totale și dețin peste 50% din bogăția totală**, iar falia dintre bogați și săraci se adâncește în multe țări. Astfel, o parte tot mai mare a bogăției este concentrată într-o mică parte a societății, iar tot mai puține familii care muncesc își permit să investească în oportunități pentru copiii lor.ⁱⁱ

Tot acest lanț causal are repercusiuni asupra capacității copiilor din medii cu risc de sărăcie de a se adapta lumii în care trăiesc, în așa fel încât să micșoreze decalajul. Copiii de 15 ani ai căror părinți provin din mediile cele mai defavorizate din punct de vedere socio-economic au o probabilitate cu 33% mai mare de a nu-și însuși competențe minime de matematică, se arată în raport.ⁱⁱⁱ

În 11 țări din Europa, acoperirea serviciilor de îngrijire a copiilor de 0 – 3 ani este sub 20%, iar în Slovacia, Polonia, Cehia și România, este de sub 10%. În România, Polonia și Croația, peste 50% dintre copii nu frecventează învățământul preșcolar.

Totodată, șansele copiilor romi din Europa de a termina școala gimnazială sunt de cel mult 29%. Un studiu al Agenției Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA)^{iv} a arătat că în România, doar 22% dintre copiii romi din acest interval de vârstă merg la grădiniță. În ceea ce privește frecventarea învățământului obligatoriu, există diferențe mari de la un stat membru UE la altul: în Grecia, 43% dintre copiii romi de vârstă școlară nu merg la școală, iar în România procentul este de 22%. În Bulgaria, Franța, Italia și Portugalia, procentul copiilor romi de vârstă școlară care nu merg la școală este de 11%–14%.

Despre Organizația Salvați Copiii

Salvați Copiii este o organizație neguvernamentală, asociație de utilitate publică, non-profit, democratică, neafiliată politic sau religios, care militează activ pentru protecția drepturilor copilului în România, din 1990, în acord cu prevederile Convenției Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului, cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene și cu legislația României.

Salvați Copiii adoptă o poziție independentă în raport cu acțiunile și măsurile instituțiilor, recunoscând că implementarea legislației și a politicilor publice în materia drepturilor copiilor nu poate ignora strânsa colaborare dintre autorități, familie, copii și societatea în care fiecare actor implicat își acceptă responsabilitatea conform principiilor unui parteneriat autentic și viabil.

În calitate de membru al Save the Children International, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare,

asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. În cei 26 de ani de activitate, peste 1.340.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

Persoană de contact:

Coordonator comunicare și Strângere de Fonduri

Alexandra Boeriu / 0744.360.446 / alexandra.boeriu@salvaticopiii.ro

ⁱLecerf M. (2016) *ChildPoverty in the European Union: The crisisanditsaftermath*, European ParliamentResearch Service (EPRS).

ⁱⁱOECD *PISA* (2012) Datele privind situația din Cipru și Malta nu sunt disponibile.

ⁱⁱⁱOECD *PISA* (2012) Datele privind situația din Cipru și Malta nu sunt disponibile.

^{iv}European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) (2014) *Education: thesituation of Roma in 11 EU Member State*, disponibil la <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/education-situation-roma-11-eu-member-states>